Historia Vinter Hugo test 2 - Kap 1

Snökanonen, kapitel 1: Snökanonen

1 november 2027
Umeå kommun hade nyss fått alla sina åtta Themis-enheter på plats. Fyra av dem stod i ett garage vid räddningstjänsten i Umeå. De andra fyra hade i tre veckor varit stationerade i Tavelsjö, i ett uppvärmt skjul bakom ICA-butiken. Hemtjänstchefen Karin Lindqvist hade varit skeptisk när beslutet fattades. Maskiner var inte omsorg. Men i byarna runt Tavelsjö bodde många äldre ensamma, långt från både sjukhus och grannar, och ICA-handlaren Mats Holmgren hade sagt ja direkt. Hans butik skulle vara kommunens nav för livsmedel och förnödenheter, och fordonen skulle lastas rakt från hans lager.
Themis hade en hybrid drivlina. Eldrift gjorde fordonet tyst och starkt i djup snö. En dieselgenerator laddade batterierna, och ingen behövde starta den för hand. Mjukvaran övervakade batteriets laddning, lasten och temperaturen, och startade generatorn själv så fort den bedömde att den behövdes. Under tre veckor hade fordonen rullat runt i bygden på prov, och folk hade börjat vinka åt dem.

6 novemberLördagsmorgonen bjöd på blå himmel. Meteorologen Johan Berg på SMHI såg däremot något helt annat på sin skärm. Väster om Norge hade ett lågtryck börjat falla snabbare än någon modell väntat sig. Spiralen drog ihop sig och växte till ett monster.
Vid lunchtid ringde varningstelefonerna. Natten mellan den 9 och 10 november skulle en snökanon slå in över Norrland. Uppemot 150 centimeter snö på ett dygn väntades, och efter stormen skulle temperaturen störta mot minus 25 grader.
Karin satt tyst en stund efter samtalet. Hon tänkte på Elsa i Tavelsjö, 91 år, som bodde längst ut vid vägens slut. Hon tänkte på Gösta och Margit i Hissjö, som bara hade vedspis och en gammal radio.

7 november
Krisledningen samlades i Stadshuset. Karin lade fram sin lista över 63 hemmaboende i Tavelsjö, Hissjö, Brännland och Kasamark som inte kunde klara sig själva i flera dygn. De fyra fordonen i Tavelsjö skulle täcka bygden runt byn. De fyra i Umeå skulle köras ut redan nästa dag och placeras vid bygdegårdarna i Hissjö och Brännland, innan vägarna stängdes.
Karin ringde Mats Holmgren. “Hur mycket har du i lager?”
“Det mesta”, svarade han. “Jag beställer dubbelt i dag. Men lastbilarna kommer inte fram efter onsdag.”
Driftteknikern Amir Rezai hade följt fordonen sedan första dagen och var ärlig. Banden klarade lös snö bättre än de flesta skogsmaskiner. Det som oroade honom var mjukvaran. Den bestämde själv när dieseln skulle gå, och ingen hade sett hur den fattade sina beslut vid minus 25. Skulle generatorn starta i tid när batterierna tappade kapacitet i kylan? Och hur mycket bränsle skulle den dra om den gick dygnet runt?

8 november
Hela dagen gick åt till förberedelser. Mats och hans personal packade kassar med mjölk, bröd, konserver, ljus och batterier, och Amir lastade fordonen med termosar, filtar, värmepaket och insulin i kylväskor. Han fyllde tankarna med vinterdiesel, isolerade batterifacken och ställde extra dunkar i skjulet. Han kontrollerade också att fordonens status gick att följa i realtid från Stadshuset, så att ingen behövde gissa vad maskinerna gjorde därute. De fyra fordonen från Umeå rullade ut i skymningen mot Hissjö och Brännland.
Sent på kvällen stod Karin i Stadshuset och tittade på kartan. Åtta fordon, fulltankade och utplacerade. Hon hade aldrig trott att hon skulle hoppas så mycket på maskiner.

9 november
Vinden kom först. Den ven runt knutarna vid middagstid, och vid fyra på eftermiddagen föll de första flingorna, tunga och våta. Klockan åtta var det vitt över hela fönstret. Vid midnatt syntes ingenting längre än en armlängd.
Strax efter ett på natten kom det första larmet. Elen hade gått i hela Tavelsjö.
Karin vände sig mot skärmen där Themis fyra stod i skjulet vid ICA, med lastutrymmet fullt. Elsa bodde fyra kilometer bort, och snön låg redan över knähöjd. Amir tittade på henne och väntade på besked.
“Skicka Themis fyra”, sade Karin. “Nu.”
Fordonet rullade ut ur skjulet, förbi Mats Holmgren som stod i butiksdörren och lyfte handen. Strålkastarna lyste som två smala ljuskäglor genom det virvlande vita. På skärmen visade batteriet 100 procent, och generatorn var avstängd. Mjukvaran skulle ta beslutet själv, långt från både Karin och Amir.
Utanför visade termometern minus 11 grader. Den föll fortfarande.
Karin tog headsetet och tryckte på samtalsknappen. I högtalaren hördes bara brus och vind, och sedan, svagt, en gammal kvinnas röst.
“Hallå? Är det någon där?”
Är den ok?